

Biuletyn Inwestycyjny

Numer 6/2005 (listopad 2005)

Witamy!

Szanowni Klienci!

Witam w kolejnym numerze Biuletynu. Choć w tym miesiącu nie mamy żadnych nowości w naszej ofercie, nie mniej gorąco zachęcam do lektury naszych stałych pozycji. Szczególnie polecam dział poświęcony giełdzie. Zgodnie z obietnicą poczynioną na ostatnim czacie inwestycyjnym, zaczynamy minicykl dla początkujących, poświęcony analizie technicznej i jej wskaźnikom.

Po raz kolejny również zapraszam na **czat po emisji nowego numeru Biuletynu**, który odbędzie się w mCafe w **piątek 28 października o godzinie 16.30**.

Życzę miłej lektury!

Maciej Witkowski

Rekomendacja mBanku – fundusze inwestycyjne – 25.10.2005

Dla inwestorów posiadających obecnie w portfelu fundusze

Warunki krytyczne, które mogą w najbliższym czasie zadecydować o zmianie portfela:

- spadek WIG20 do około 2200 pkt (warunek A);
- zakończenie korekty – ponowne wyjście WIG20 ponad linię średniej 50-sesyjnej (warunek B).

Ostrożni	Zrównoważeni	Agresywni
Trzymaj fundusze pieniężne i fundusze obligacji. Nie angażuj się w fundusze akcji.	Trzymaj fundusze obligacji, ale powoli przygotuj się do konwersji części środków na fundusze akcji. Jeśli zajdzie warunek A lub B, konwertuj 15% portfela na akcje.	Czekaj. Jeśli zajdzie warunek A lub B, konwertuj 30-40% portfela na fundusze akcji.

Dla inwestorów, którzy obecnie nie posiadają w portfelu funduszy i rozważają zakup jednostek

Ostrożni	Zrównoważeni	Agresywni
Kupuj tylko fundusze pieniężne	Kupuj tylko fundusze pieniężne. Fundusze akcji/ zrównoważone kupuj tylko w razie wystąpienia warunku A lub B.	Kupuj tylko fundusze pieniężne. Z zakupem funduszy akcji czekaj na warunek A lub B.

Aktualności

Sukces eMAKLER – prywatyzacja ZA Puławy

Prywatyzacja ZA Puławy to niewątpliwym sukces usługi eMAKLER. Za pośrednictwem mBanku złożono bowiem ponad 1300 zleceń, co przy całkowitej liczbie nieco ponad 14 000 zapisów oznacza niespełna 10% udział. Szkoda jedynie, że nie była to tak udana prywatyzacja z punktu widzenia inwestorów, jak np. PGNiG.

Podobne sytuacje miały już miejsce w przeszłości (patrz Lotos). Wówczas cierpliwość okazywała się największą zaletą. Ci, którzy Lotosu nie pozbyli się na pierwszych, niezbyt udanych sesjach, później na pewno nie żałowali. Debiutowi Puław zaszkodziła w największym stopniu trwająca na rynku

korekta. W takich warunkach nawet dobrej spółce trudno jest się wspinać, chyba że się jest spółką Bioton.

Podpowiedź:

Co to jest eMAKLER?

eMAKLER to usługa umożliwiająca Klientom mBanku **kupowanie i sprzedawanie akcji oraz obligacji** na rynku papierów wartościowych. Usługa jest w pełni zintegrowana z eKONTEM. Oznacza to, że jeśli kupujemy akcje, to pieniądze na pokrycie zlecenia są automatycznie pobierane z eKONTA, natomiast w przypadku sprzedaży papierów, wracają na ten sam rachunek w postaci gotówki.

Jak uruchomić usługę eMakler?

Klienci mBanku, którzy posiadają eKONTO, po prostu **zamawiają usługę u operatora mLinii (0-801 300 800)**. My przygotowujemy i przesyłamy pocztą stosowną umowę, którą należy jak najszybciej podpisać i odesłać. **Druga możliwość to samodzielne pobranie umowy w wersji PDF z naszych stron [www](http://www.mbank.pl)**, wypełnienie i przesłanie na adres korespondencyjny mBanku.

Osoby, które **nie są jeszcze klientami** mBanku, **muszą najpierw złożyć wniosek o eKONTO, a następnie aktywować usługę eMAKLER.**

Czy będą jeszcze nowe fundusze w SFI?

Od 5 września Klienci mBanku mają możliwość inwestowania w fundusze UniKorona. Już po pierwszych dniach dało się zauważyć, że były to fundusze pożądane i oczekiwane przez naszych Klientów. Tym bardziej cieszy nas, że udało nam się porozumieć z TFI Union Investment.

Mimo ogromnego wyboru funduszy w SFI mBanku, wciąż pojawiają się pytania o nowe. Teraz możemy jedynie powiedzieć, że cały czas jesteśmy otwarci na współpracę ze wszystkimi obecnymi na rynku funduszami, ale jej nawiązanie zależy w dużym stopniu od zaakceptowania przez fundusze naszego modelu sprzedaży, zakładającego rezygnację z pobierania prowizji.

Obecnie prowadzimy rozmowy z jeszcze jednym z Towarzystw, które jest zainteresowane dołączeniem do Supermarketu mBanku. Wszystko wskazuje na to, że rozmowy zakończą się powodzeniem. Najprawdopodobniej będzie to ostatni debiut w SFI w roku 2005.

Analiza rynku akcji – 24.10.2005

Rzut oka na analizę z 28.09

W poprzednim numerze Biuletynu zapowiadałem, że korekta notowań jest nieuchronna i taki też scenariusz zrealizował rynek. Nie obyło się jednak bez podpuszczania małych inwestorów. Na taką możliwość również wskazywałem pisząc, że nie jest wykluczony jeszcze jeden atak na szczyty. Moje prognozy sprawdziły się. 3 października WIG20 ustanowił nawet nowe maksimum, na poziomie 2564 pkt. Dalej wszystko przebiegło zgodnie z oczekiwaniami i dwie kolejne fale korekty sprowadziły indeks do poziomu 2300 pkt, który wskazałem jako potencjalny pierwszy przystanek korekty lub nawet jej koniec.

Co dalej?

Dzienny wykres WIG-u 20 wskazuje na dość istotne wyprzedanie rynku już w tym momencie. Oscylator RSI zbliżył się do poziomu linii sygnału – jest to sytuacja umożliwiająca odbicie już teraz, ale (patrzac na historię poprzednich korekt) niczego nie gwarantuje. Równie dobrze indeks może jeszcze obsunąć się o 100 pkt, ale ryzyko jest co raz mniejsze.

Teraz znajdujemy się w okolicach poziomu wsparcia, które stanowi lokalny szczyt z 9 sierpnia - 2272 pkt. Jeśli rynek postanowi kontynuować marsz na południe, to kolejny poziom nadziei znajduje się niecałe 100 pkt niżej, w okolicach dołka z 19.08 – 2198 pkt. Jeśli faktycznie WIG20 ma zamiar tam dotrzeć, to wówczas RSI będzie już mocno wyprzedany i jestem przekonany o tym, że odbicie musi nastąpić. Nie wiadomo jednak, jaka będzie jego siła i trwałość.

Każda korekta podobna do obecnej niesie ze sobą ryzyko odwrócenia trendu. To ryzyko jest nieco wzmocnione przez wywołany niedawnymi wyborami niepokój na rynku. Warszawska Giełda na szczęście już niejednokrotnie udowodniła, że tego typu wydarzenia polityczne nie są w stanie na dłużej jej zaniepokoić. Ostatecznie zatem wszystko w rękach spółek i ich wyników za III kwartał.

Który ze scenariuszy wydaje się bardziej prawdopodobny? Moim zdaniem drugi, czyli pogłębienie korekty o kolejne 100 pkt. Prawdopodobieństwo oceniłbym wstępnie na 60/40 dla opcji „B”. Dlaczego?

Popatrzmy na wykres tygodniowy. Płynące niego sygnały są o wiele bardziej „wyważone” i pozbawione chwilowych emocji inwestorów. Widać wyraźnie, że ostatni duży szczyt wyniósł 14-tygodniowy RSI na poziomy wręcz ekstremalne. Następnie (po pierwszych spadkach) oscylator wygenerował sygnał sprzedaży. W tym momencie RSI znajduje się na poziomie ok. 60, co nie stwarza jeszcze okazji dla ponownego ataku byków. Jak widać, poprzednia korekta spowodowała oscylator w okolice linii sygnału (30) i tego należałoby się spodziewać i tym razem.

Ponadto wsparcie, które jest tak istotne na wykresie dziennym (2198 pkt) stanowi tylko niewielkie załamanie na wykresie tygodniowym. Tutaj prawdziwym wsparciem jest poziom szczytu z 25 lutego – 2118 pkt. Jeśli jednak WIG20 dotarłby do tego poziomu, sprawdziłby się bardzo pesymistyczny scenariusz.

Podsumowując, mamy trzy możliwe scenariusze:

- odbicie już teraz, w okolicach 2300 pkt (A);
- kontynuacja spadków do 2200 pkt i odbicie (B);
- pogłębienie spadków do 2118 pkt i dopiero wówczas powrót wzrostów (C).

Rozkład prawdopodobieństwa oceniam następująco:

- wersja A – 30%;
- wersja B – 60%;
- wersja C – 10%.

Konkluzje

Osoby które podały za radą z poprzedniego numeru, nie mają już funduszy akcji i przechowują zyski w funduszach bezpiecznych (choć i fundusze obligacji są ostatnio kapryśne, ale nie tak, jak akcyjne). Można już zacząć przygotowywać się do powtórnej przebudowy portfela i powrotu do wersji bardziej agresywnej. Najostrożniejsi gracze mogą już teraz część (10-15%) portfela skonwertować na fundusze akcji, a jeśli WIG20 przebieje od dołu średnią 50-sesyjną, doważyć portfel jeszcze 25-30%.

Bardziej ostrożnym inwestorom proponowałbym jednak poczekać i obserwować rozwój sytuacji.

Za wskazówkę niech posłuży ponownie linia średniej 50-sesyjnej na wykresie WIG20 (zaznaczona na wykresie 1. Można także samemu poeksperymentować na średnich używając ISPAG-a). Jeśli wykres indeksu pokona linię średniej, konwertujemy 30-40% portfela na fundusze akcji. W przeciwnym wypadku czekajmy na realizację scenariusza B i dopiero tam zajmujemy agresywną pozycję.

Życzę wszystkim jak najwyższych zysków.

MW

Jeśli chcesz podyskutować z autorem – zapraszamy na czat 28.10 o 16:30

Uwaga: poglądy wyrażone w niniejszym Biuletynie są indywidualną oceną rynku dokonaną przez ich autora i nie są zaproszeniem do zakupu lub sprzedaży papierów wartościowych ani też nie są rekomendacją w rozumieniu Ustawy Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi.

Szkoła inwestowania – analiza techniczna cz.1

Zgodnie z życzeniem początkujących Klientów, wyrażonym w licznych listach, a także na ostatnim czacie inwestycyjnym, rozpoczynamy minicykl poświęcony inwestowaniu. Na początek omówimy analizę techniczną, która jest jedną z częściej używanych metod, służących określeniu momentu wejścia w inwestycję.

Do wszystkich przykładów będę używał naszego narzędzia do analizy technicznej (ISPAG), znajdującego się na stronie: <http://www.mbank.com.pl/inwestycje/emakler/wykresy/>

Będę starał się w prosty i zrozumiały sposób przekazać Wam to, czego przez kilka lat przygody z giełdą oraz (wcześniej) studiów, nauczyłem się sam. Cytowania książek raczej proszę się nie spodziewać. Zaczynamy!

Co to jest analiza techniczna?

Analiza techniczna – to wyciąganie wniosków na podstawie wykresów. Analiza techniczna zakłada, że historia lubi się powtarzać i pewne zjawiska oraz prawidłowości występują na wykresach cyklicznie. Z czasem metoda ta była rozwijana a do analizy samych wykresów wprowadzono dodatkowe czynniki, takie jak średnie i oscylatory. Sama analiza wykresów również wzbogaciła się o świece japońskie czy wykresy słupkowe.

Do czego stosować?

Analiza techniczna nadaje się przede wszystkim do analizowania wykresów indeksów oraz spółek. W odniesieniu do konkretnych walorów należy jednak zachować daleko idącą ostrożność, zwłaszcza w kontekście płynności. Spółki mało płynne charakteryzują się najczęściej dużymi wahaniami wartości akcji. Owocuje to chaotycznym wykresem, na którym mnożą się nieoczekiwane wzrosty i dramatyczne spadki. Na podstawie takiego wykresu trudno cokolwiek wywnioskować, gdyż przypomina on bardziej EKG przed zawałem.

Przykładami spółek, które nie bardzo nadają się do analizowania wykresów są np:

- Comland,
- Fortis,
- Handlowy,
- TU Europa.

A to spółki, na których najłatwiej zaobserwować długotrwały trend to np:

- PKN,
- KGHM,
- Groclin.

Im bardziej płynna spółka, im więcej transakcji – tym bardziej wiarygodna analiza techniczna. Dlaczego? Ponieważ sprawdzalność omawianej metody jest tym większa, im dany rynek (walor) jest bliższy teorii rynku doskonałego – o dużym rozproszeniu i równym dostępie do informacji. Jak wiadomo, w wielu przypadkach te postulaty są jedynie pobożnym życzeniem teoretyków, warto więc realnie podchodzić do sprawy.

Czy sama analiza techniczna wystarczy?

Gdyby tak było, wszyscy by zarabiali na giełdzie. Analiza techniczna doskonale wpisuje się w model rynku, gdzie zawsze są dwie strony transakcji – sprzedający, który uważa, że kurs będzie spadać oraz kupujący, który liczy na wzrost. Inaczej rynek by nie istniał. Dodatkowo obie strony korzystają najczęściej z podobnych narzędzi, ale widzą dwa różne scenariusze. I tak też jest z analizą techniczną – interpretacja jest na tyle uzależniona od dokonującego analizy, że dwie osoby patrzące na ten sam wykres mogą widzieć to samo w kwestii np. obecnego trendu, ale mogą mieć już zupełnie inne oczekiwania, co do dalszego rozwoju sytuacji. Dlatego też mówi się często, że analiza techniczna to sztuka.

W moim osobistym przekonaniu analizy technicznej nie powinno stosować się jako jedyne wyznacznika. Tylko umiejętne połączenie jej z analizą fundamentalną oraz własnym sądem na temat ogólnej sytuacji gospodarczej i politycznej, może dać najlepsze rezultaty. Jak dokonać takiego połączenia? Moją metodę opisałem w serwisie www.mBanku na stronie zatytułowanej „Twoja pierwsza spółka”. W modelu tym właśnie analiza fundamentalna służy do oceny kondycji spółki i jej fundamentów finansowych, a analiza techniczna do ustalenia momentu rozpoczęcia inwestycji. Takie podejście w moim przypadku się sprawdza.

Rodzaje wykresów

Aby analizować wykresy, trzeba najpierw wiedzieć, z jakimi ich typami możemy się spotkać. Abstrahując od różnych dziwnych wymysłów opisywanych przez teoretyków, najprościej można wykresy podzielić według dwóch kryteriów: czasu oraz formy.

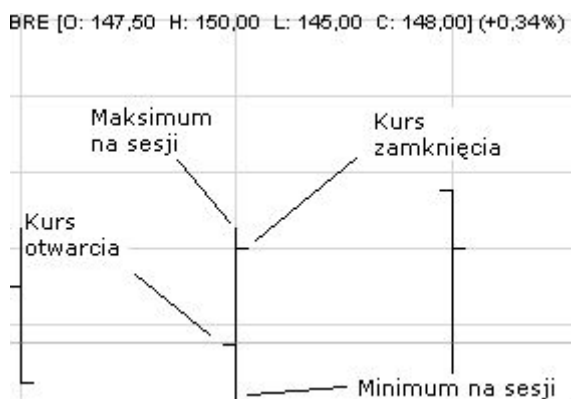
Jeśli chodzi o kryterium czasu najczęściej występują:

- wykresy miesięczne – jeden miesiąc odpowiada jednej wartości na wykresie;
- wykresy tygodniowe – jeden tydzień odpowiada jednej wartości na wykresie;
- wykresy dzienne – każdy dzień odpowiada jednej wartości na wykresie;
- wykresy intraday – wykres, który obrazuje zmiany ceny w obrębie danej sesji. Dane na takim wykresie mogą być odkładane w różnych interwałach, np: 5 minut, 10 minut itd.

Jeśli chodzi o kryterium formy, wyróżniamy trzy najbardziej popularne:

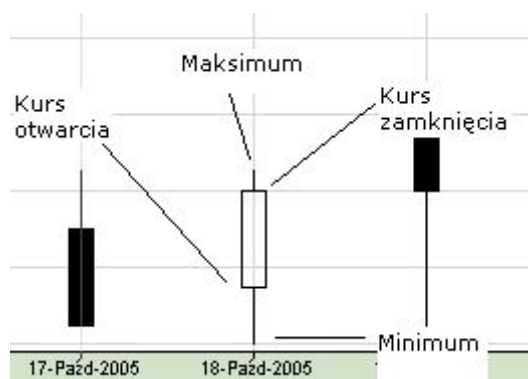
- **wykresy liniowe** – najprostsza forma wykresu, gdzie (najczęściej) kursy zamknięcia z każdego dnia łączy linia,

- **wykresy słupkowe** - patrz rysunek 1

rys. 1

- **wykresy świecowe** – patrz rysunek 2

rys.2

Uwaga: jeśli kurs zamknięcia jest większy niż kurs otwarcia, wówczas korpus świecy jest biały. W przypadku odwrotnym – czarny.

Wykresy świecowe wymyślili Japończycy (jak wskazuje sama nazwa „świece japońskie”). Jest to bardzo ciekawy sposób prezentacji notowań, z którego można wywnioskować nastrój inwestorów na danej sesji. „Świece japońskie” są tak szerokim zagadnieniem, że poświęcono im kilka całkiem pokaznych pozycji. W tym numerze nie zdołamy przyjrzeć się tej ciekawej metodzie bliżej, ale poświęcimy jej przynajmniej jeden z kolejnych odcinków cyklu.

W następnym numerze zajmiemy się pojęciem trendu i wykreślaniem linii trendu, a także powiemy kilka słów o średnich kroczących.

Biuletyn przygotował

Maciej Witkowski

mBank

Produkty Inwestycyjne

maciej.witkowski@mbank.com.pl

Jak uruchomić usługę SFI w mBanku

1. Jeżeli jesteś posiadaczem eKONTA możesz:

- zadzwonić do mLinii i aktywować usługę (otrzymasz pocztą oświadczenie, które należy podpisać i odesłać do nas
- pobrać ze stron mBanku oświadczenie w formie PDF, wypełnić i wysłać na adres:

mBank,
Bankowość Detaliczna BRE Banku SA
Wydział Operacji Bankowych
Skrytka Poczтовая 2108
90-959 Łódź.

2. Jeżeli nie masz eKONTA możesz:

- otworzyć eKONTO dzwoniąc na mLinie lub wypełniając internetowy formularz na stronach www.mbank.pl
- Oświadczenie umożliwiające aktywację SFI zostanie dołączone do umowy o prowadzenie rachunku eKONTO.